

ע"פ 2216/06/15 - טארק ח'טיב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2216-06-15 ח'טיב נ' לתכנון ובניה
בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
מבקש טארק ח'טיב
נגד מדינת ישראל
משיבה

החלטה

לפניי בקשה לעיכוב הליך של הריסת דירת מגורים, הבנויה על מקרקעין הידועים כגוש 17383 חלקה 18 מאדמות כפר כנא (להלן: "דירת המגורים") וזאת עד למתן החלטה אחרת בערעור שהוגש על החלטת בית משפט השלום בנצרת מיום 18/05/15 לפיה דחה בית משפט השלום את בקשתו של המבקש לביטול צו הריסה מינהלי לדירת המגורים.

רקע עובדתי:

ביום 12/03/13 ניתן על ידי בית משפט השלום בנצרת פסק דין המורה על הריסת דירת המגורים. בעקבות מתן פסק הדין הגיש המבקש מספר בקשות לעיכוב ביצוע צו ההריסה מנהלי שניתן לבקשת המשיבה.

ביום 12/12/13 דחה בית משפט השלום את בקשתו הראשונה של המבקש לביטול צו ההריסה המנהלי ו/או התליית תוקפו ו/או עיכוב ביצועו. המבקש ערער על החלטתו זו לבית המשפט המחוזי (1080-01-14) וביום 04/02/14 דחתה כב' השופטת הלמן את הערעור.

ביום 05/03/14 הגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי בקשה ראשונה להארכת מועד לביצוע צו ההריסה המנהלי לתקופה של 60 יום בשל היעדר סיוע מצידה של משטרת ישראל לביצוע הצו. בית המשפט נעתר לבקשתה והורה על הארכת המועד לתקופה של 60 ימים.

ביום 04/05/14 הגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי בקשה שנייה להארכת מועד לביצוע צו ההריסה המנהלי לתקופה של 60 יום. בית המשפט נעתר לבקשתה והורה ביום 05/05/14 על הארכת המועד לביצוע צו ההריסה ב-60 ימים נוספים.

ביום 01/07/14 הגישה המשיבה בקשה נוספת להארכת מועד לביצוע צו ההריסה המנהלי וביום 02/07/14 נעתר בית

המשפט לבקשתה והורה על הארכת מועד לביצוע צו ההריסה ב-60 ימים נוספים.

ביום 01/09/14 הגישה המשיבה בקשה נוספת להארכת מועד לביצוע צו ההריסה המנהלי ובית המשפט הורה על הארכת מועד לביצוע הצו עד ליום 01/11/14.

ביום 12/11/14 הגישה המשיבה בקשה נוספת להארכת מועד לביצוע הצו ובית המשפט נעתר לבקשתה והורה על הארכת מועד עד ליום 01/01/15.

ביום 24/02/15 הוארך המועד לביצוע הצו, לבקשת המשיבה, פעם נוספת ב-60 ימים.

ביום 19/05/14 הגיש המבקש לבית משפט השלום בקשה לעיכוב ביצוע צו ההריסה המנהלי של דירת המגורים. בית המשפט דחה את בקשתו מהטעם ש"**בית משפט זה כבר נתן פסק דינו בסוגיה והעניין אף נדון בבית המשפט המחוזי במסגרת ערעור על פסק דינו של בית משפט זה שהוגש מטעם המבקש**".

ביום 13/10/14 הגיש המבקש לבית משפט השלום בקשה נוספת לעיכוב ביצוע צו ההריסה. כב' השופט הבכיר שכיב סרחאן הורה על עיכוב ביצוע צו ההריסה המנהלי עד ליום 19/10/14 וכן הורה על העברת הבקשה לכב' השופטת התורנית לילי יונג-גפר, אשר הורתה על עיכוב ביצוע צו ההריסה ועל העברת התיק לדיון בפני כב' השופט חנא סבאג.

ביום 27/10/14 ניתנה החלטה בה הורה בית משפט השלום על ביטול עיכוב ביצוע צו ההריסה מהטעם שאין כל מקום לקיים דיון נוסף בבקשת המערער מיום 13/10/14 שכותרתה "בקשה דחופה ביותר לעיכוב ביצוע צו הריסה מנהלי".

המבקש הגיש ערעור על החלטת בית משפט השלום. המבקש היה בדעה כי ייעוד המקרקעין הינם למגורים וכך הוצגו פני הדברים על ידי המהנדס מטעמו. בית המשפט העיר לו כי ייעוד המקרקעין הינו חקלאי וכי עליו לדאוג לשינוי ייעודם של המקרקעין בהקדם על מנת להראות את סיכויי להכשרת הבנייה. לאור הערת בית המשפט הסכים המבקש לדחיית הערעור ובית המשפט האריך את תוקפו של צו ההריסה עד ליום 01/03/15.

ביום 01/03/15 הגישה המשיבה בקשה נוספת להארכת מועד לביצוע צו ההריסה עד ליום 01/05/15 ובית המשפט קיבל את בקשתה.

ביום 09/03/15 הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע צו ההריסה ובית המשפט דחה את בקשתו.

ביום 09/04/15 בוצעה ההריסה של דירת המגורים על ידי משטרת ישראל.

ביום 17/05/15 הגיש המבקש לבית משפט השלום בקשה לביטול צו ההריסה המנהלי של דירת המגורים שנהרסה על

ידי המשיבה ביום 09/04/15 תוך חיובו בהוצאות ההריסה בסכומי עתק של מאות אלפי שקלים.

בד בבד עם הגשת בקשתו הגיש המבקש לבית משפט השלום בקשה לעיכוב ביצוע צו ההריסה המנהלי, שניתן, כאמור, ביום 12/03/13 ותוקפו הוארך עד ליום 03/07/15 עד למתן החלטה אחרת. בקשתו של המערער הוגשה, לטענתו, עקב שינוי בנסיבות העניין, מאחר שמכר לאביו, מר חטיב אחמד, ללא תמורה, את זכויותיו במקרקעין שעליהם היתה בנויה דירת המגורים שבבעלותו ואשר נהרסה על ידי המשיבה ונכון להיום, לטענתו, הוא אינו מחזיק או משתמש במקרקעין ואין לו זיקה או שליטה בהם.

ביום 18/05/15 דחה בית המשפט את בקשתו מהטעם ש"המדובר בצו הריסה שאושר בפסק דין חלוט על ידי בית המשפט המחוזי כבר ביום 04/02/14". על החלטה זו הוגש הערעור נשוא הבקשה שלפניי.

טענות המבקש:

המבקש טען כי צו ההריסה שניתן הוא להריסת דירת המגורים שהיתה בבעלותו ובחזקתו וגם כנגדו בהיותו הבעלים או המחזיק של המקרקעין שעליהם נבנתה דירת המגורים, על כן, צו ההריסה מתייחס למקרקעין ולבעלים של המקרקעין, אך בשל שינוי בבעלות על המקרקעין, יש להורות על ביטול צו ההריסה שניתן על ידי בית משפט השלום.

לטענת המבקש, בהתאם לאמור בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התכנון והבניה") הוא אינו הבעלים של המקרקעין ואין לו זכות להחזיק ולהשתמש בהם. על כן, היות והדירה נהרסה, צו ההריסה שניתן נגדו כמשיב דינו לביטול.

עוד טען המבקש כי סעיף 2(ב) לתקנות התכנון והבניה (סדרי דין בבקשות לעניין צו הריסה מנהלי), התש"ע-2010 מחייב כי בקשה להארכת מועד לביצוע צו הריסה מנהלי תפרט באופן מלא את ההליכים המנהליים והמשפטיים בעניין הבניה והשימוש במקרקעין וכי בבקשתה להארכת מועד ציינה המשיבה כי הוא מי שמשמש במקרקעין.

המבקש הוסיף וטען כי בית משפט השלום שגה כאשר לא דן בטענתו וקבע כי מאחר שמדובר בפסק דין חלוט הוא אינו יכול להתערב בו. לטענתו, בבקשה לביטול צו הריסה מנהלי שהוגשה ונדחתה על ידי בית משפט השלום יש שינוי בנסיבות עניין החזקה והשימוש במקרקעין שאינם בידיו, על כן, דין הצו לביטול. כמו כן, לטענתו, העמדת צו ההריסה על כנו משמעו שהוא צריך לקחת אחריות למעשים של אחרים, דבר המנוגד להוראות חוק התכנון והבניה ותקנותיו.

לטענת המבקש, קיימים סיכויים טובים כי יצליח בערעור, שכן מדובר בשינוי נסיבות מהותי לעניין הבעלות, חזקה ושימוש במקרקעין, המהווים עילה לעיכוב ביצוע צו ההריסה. כמו כן, לטענתו, אם יזכה בערעור יהיה מן הנמנע או קשה להחזיר את המצב לקדמותו וביצוע צו ההריסה יגרום לו נזק שאינו ניתן לתיקון.

טענות המשיבה:

המשיבה טענה כי בכוונתה לבצע את צו ההריסה המנהלי עוד בטרם הדיון בערעור, אשר נקבע ליום 18/06/15 בפני כב' השופטת הלמן, וזאת בשל השיקולים המבצעיים הכרוכים בצורך לבצע את הצו לפני תחילת חודש הרמדאן שיחול ביום 18/06/15.

לטענת המשיבה, קיימת רגישות בחשיפת המועד המדויק לביצוע הצו ויש לשמור על בטחון הכוחות ושלום הציבור, נוכח ניסיון העבר והעובדה שההריסה הקודמת של המבנה הבלתי חוקי מושא הצו (שלאחר מכן הוקם מחדש), בחודש אפריל 2015, לוותה בהפרות סדר המוניות ועימותים אלימים בכפר כנא.

לגופו של הערעור, טענה המשיבה כי על פניו נראה שסיכויי של הערעור להתקבל שואפים לאפס, כיוון שנימוקו העיקרי והחדש של המערער, שטרם נדון על ידי ערכאת הערעור בדיונים הקודמים שנערכו בתיק זה, מושתתת על ההנחה השגויה כי צו ההריסה המנהלי הוצא נגד המערער באופן אישי, ולא נגד המבנה הבלתי-חוקי. לטענתה, צו ההריסה המנהלי הנדון, כמו כל צו הריסה מנהלי אחר, מופנה כנגד מבנה שנבנה ללא היתר כדון, ומכאן ששינוי זהות בעלי המקרקעין ו/או המבנה הבלתי חוקי מושא הצו אינו רלוונטי לשאלת תוקפו של צו.

דין:

עם הגשת הערעור על החלטת בית משפט קמא, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע.

נקודת המוצא בבקשה לעיכוב ביצוע הינה כי הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה עליה מערערים, אך יתכן שלאחר בדיקה ראשונית של הסיכויים לזכות בערעור, ובעיקר כאשר מאזן הנוחות מצדיק זאת, יהא זה ראוי לסטות מן הכלל.

כאשר מדובר בעיכוב ביצוע מסוג זה המתבקש כאן - עיכוב ביצוע של צו הריסה, ולאור המשמעות של הביצוע וההשלכות של ביצוע הצו, הנטייה של בתי המשפט, גם אם מדובר בסיכוי קטן מאוד, לאפשר למערער להשמיע את טענותיו במסגרת הערעור כדי להימנע מיצירת מצב בלתי הפיך.

לפיכך, הנטייה היא להורות על עיכוב ביצוע. אולם, כל מקרה ונסיבותיו.

במהלך הדיון נעשה מטעם בית המשפט ניסיון להביא את הצדדים להסכמה. נבדקה האפשרות לאזן בין האינטרסים השונים, אך המבקש טען כי אין באפשרותו להפקיד ערובה משמעותית.

עוד נעשה ניסיון מעבר לנדרש, להביא את הצדדים לידי הסכמה, לפיה תשקול המשיבה ויתור על ההוצאות של צו ההריסה, שכללל, בנסיבות כאלה חלות על המבקש תמורת מחיקת הערעור והבקשה לעיכוב ביצוע. ב"כ המשיבה, לאחר התייעצות, הסביר כי היו מוכנים עקרונית לשקול את עניין ההוצאות רק אם הליך ביצוע צו ההריסה יעשה ללא הפרעות כלשהן. המבקש טען כי הוא יכול להתחייב בשמו, אך אין הוא יכול להתחייב שזו תהא תגובתם ועמדתם של שאר תושבי הכפר. כיוון שכך ולאחר התייעצות הודיע ב"כ המשיבה כי ככל שהליך ההריסה והפינוי יתקל בהתנגדות

ויצריך הקצאת משאבים, הוא אינו מוסמך לקבל החלטה ולהודיע שהוא מוותר על הוצאות. המשיבה רואה בכך מסר בעייתי לציבור.

מאחר שהניסיונות להביא את הצדדים להסדר לא הועילו, אין מנוס מלהכריע בבקשה. על כן, תוכרע הבקשה על פי המתחייב מכח הדין.

עינתי בנימוקי הערעור ונראה לי, על פניו, שמדובר בערעור שסיכוייו לא רק קלושים, אלא אפסיים.

נימוקי העיקרי של המערער הוא שכיום אינו הבעלים של המקרקעין, שעליו בנוי הבית שכבר נהרס לאחר הליכים כפי שפורט לעיל, ושוב נבנה בחודשים האחרונים וכי מאחר והוא העביר ללא תמורה את זכויותיו בנכס לאביו.

כפי שציין, בצדק, ב"כ המשיבה, בתגובתו, צו הריסה על פי הוראות סעיף 238א לחוק התכנון והבניה, מוצא נגד המבנה הבלתי חוקי ללא קשר לשאלת הבעלות במקרקעין. מדובר בצו חפצי המופנה כלפי המבנה עצמו ולא בצו אישי כלפי המבקש או כלפי צד ג' אחר כלשהו. לפיכך, העברת הזכויות במקרקעין אינה מבססת כל עילה לביטול צו ההריסה, ועל כן, אין בה כדי להצדיק את עיכוב ביצועו של הצו.

מעבר לכך יצוין כי למעשה למבקש אין כל מעמד בהליך, לאור טענתו שכיום אין לו כל זכות במקרקעין ובבנוי עליהם.

ככל שאכן אלה פני הדברים, הרי שהמבקש אינו יכול לטעון עוד לנזק בלתי הפיך ולתוצאות קשות ובלתי הדרות ביחס אליו.

בית המשפט העליון קבע כבר כי "אסור שבניה בלתי חוקית תהא מקדמה על מנת לאלץ בדיעבד את הכשרתה. המסר שצריך להנחיל הוא כי בנייה בלתי חוקית הרי היא כעושר השמור לבעליו לרעתו, עליה להיות לו לרועץ לא ליתרון" (עע"מ 65/13 וועדה מקומית לתכנון ובניה נ' נאות מזרחי בע"מ).

לא נקמנות יש כאן מצד המשיב אלא הבטחת סדרי שלטון ומשפט.

המבקש סיכל צו שיפוטי ומנסה להמשיך ולסכל צווים שיפוטיים. צו ההריסה המנהלי הוצא לפני למעלה משנתיים. נהרס לאחר כל ההליכים שפורטו לעיל ביום 9/4/15, ולאחר מכן נבנה מחדש תוך הפרת הצווים השיפוטיים והמנהליים וללא כל היתר.

המבקש נהג בעזות מצח לפיו כביכול לית דין ולית דיין.

טענותיו של המבקש נגד הריסת ביתו נדונו על ידי ערכאות השלום וערכאת הערעור בבית המשפט המחוזי מס' פעמים.

בסופו של דבר, נהרס המבנה הלא חוקי שבנה המבקש על המקרקעין שהיו שלו עד להעברת הזכויות בהם, לטענתו, ללא תמורה, לאביו. הריסת הבית היתה מלווה בהתנגדות רבה והצריכה התארגנות והוצאות בקנה מידה גבוה מאוד. המבקש לא השלים אם הגזירה ובנה את הבית שוב, כאשר הוא מתראיין ואומר גם אם יהרסו את הבית עוד אלף פעמים הוא ישוב ויבנה אותו, כפי שאכן נעשה.

במקרה כאן, אכן שלטון החוק והבטחת סדרי השלטון והמשפט עומדים למבחן (ראה ע"מ 2929/14 א.מ.ד.ה.י. בניה ותעשיה בע"מ נ' רשות מנהל מקרקעי ישראל, מפי כב' השופט סולברג).

לאור האמור, אני דוחה את הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ"ה סיוון תשע"ה, 12 יוני 2015, בהעדר הצדדים.